

SIRIRAJ

VOL. 23 | ISSUE 8 | MAY 2024

PHARMLETTER

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล

ยาใหม่

ยาเม็ดคุมกำเนิดสูตรใหม่:
drospirenone+estetrol (nextstellis™)

กระบวนการ ปฏิบัติงาน

สำหรับการสั่งใช้ยาหรือกลุ่มยา
ที่ผู้ป่วยมีประวัติแพ้

การบริหารยา

Human coagulation
factor VIII (Adynovate®)

HIGH PRIORITY SERIOUS DRUG INTERACTION

Mercaptopurine (6-MP) VS
Allopurinol และ febuxostat

พืชวิทยา

Polyethylene glycol –
electrolyte solution
(PEG-ES)

ยาใหม่: ยาเม็ดคุมกำเนิดสูตรใหม่ drospirenone+estetrol (nextstellis™)

Estetrol (E4) เป็นเอสโตรเจนธรรมชาติชนิดใหม่

ที่นำมาใช้ในยาเม็ดคุมกำเนิดชนิดฮอร์โมนรวม (ชื่อการค้า nextstellis™)

E4 มีความเสี่ยงน้อยต่อการเกิดอันตรกิริยากับยาชนิดอื่น (ไม่ถูกเปลี่ยนแปลงโดยเอนไซม์ cytochrome P450) และมีความเสี่ยงน้อยต่อการเกิดภาวะหลอดเลือดดำอุดตันและมะเร็งเต้านมเมื่อเทียบกับเอสโตรเจนชนิดอื่น

- รูปแบบยาและความแรง
ที่มีในรพ.ศิริราช:
ยาเม็ดเคลือบฟิล์ม แบ่งเป็น
- เม็ดสีชมพู 24 เม็ด แต่ละเม็ดมีตัวยาออกฤทธิ์ประกอบด้วย drospirenone 3 mg และ estetrol monohydrate 15 mg
 - เม็ดแป้งสีขาว 4 เม็ด

วิธีการใช้ยา: รับประทานวันละ 1 เม็ด (เวลาเดียวกัน) ติดต่อกัน 28 วัน โดยทั่วไป แนะนำให้เริ่มรับประทานวันแรกของการมีประจำเดือน โดยเริ่มจากเม็ดสีชมพู 24 เม็ด แล้วตามด้วยเม็ดแป้งสีขาว 4 เม็ด

อาการไม่พึงประสงค์ที่พบบ่อย: มีเลือดออกเกิดขึ้นนอกช่วงมีประจำเดือน (metrorrhagia) ปวดศีรษะ สิว เลือดออกทางช่องคลอด (vaginal haemorrhage) และปวดประจำเดือน

การเก็บรักษา: เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า 30 องศาเซลเซียส

บัญชียา/เงื่อนไขการสั่งยา: เป็นยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ (non-ED) โดยมีเงื่อนไขเบิกได้ในกรณีใช้เพื่อการรักษาภาวะผิดปกติของประจำเดือน หรือ endometriosis หรือ premenstrual syndrome (PMS) หรือ premenstrual dysphoric disorder (PMDD) **ห้าม** เบิกในกรณีใช้เพื่อรักษาสิวหรือเพื่อคุมกำเนิด เนื่องจากเป็นงบคนละส่วนกับการคุมกำเนิดซึ่งอยู่ในงบการวางแผนครอบครัว

ราคา: แผงละ 486 บาท (แผงละ 28 เม็ด)

เอกสารอ้างอิง:

1. Nextstellis™ [package insert]. Thailand: OLIC (Thailand). 2022. (สแกนอ่านได้จาก QR code ขวามือ)

2. วัลลาสิณี ศิริยุพานิช ซาโตะ. เอสทิกโรล (estetrol: E4) ฮอร์โมนเอสโตรเจนธรรมชาติชนิดใหม่สำหรับยาคุมกำเนิด [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 22 เม.ย. 2567]. เข้าถึงได้จาก https://www.pharmacycouncil.org/ccpe/index.php?option=article_detail&subpage=article_detail&id=1432

กระบวนการปฏิบัติงาน สำหรับการส่งใช้ยาหรือกลุ่มยา ที่ผู้ป่วยมีประวัติแพ้

สืบเนื่องจาก คณะอนุกรรมการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา โรงพยาบาลศิริราชได้จัดทำ “กระบวนการปฏิบัติงานสำหรับการส่งใช้ยาหรือกลุ่มยาที่ผู้ป่วยมีประวัติแพ้” ซึ่งผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด โรงพยาบาลศิริราช ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2567 เพื่อให้แพทย์ พยาบาล และเภสัชกร ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันทั้งโรงพยาบาลศิริราช

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา ได้รวบรวมรายงานหรือการศึกษาการแพ้ยาข้ามกันในกลุ่มยาที่พบการแพ้บ่อย และได้จัดทำแนวทางการประกอบการตัดสินใจในการเลือกใช้ยาร่วมด้วย โดยสามารถ download เอกสารได้ที่โปรแกรม Siriraj Drug List ในหัวข้อ “download document” หรือสแกน QR code หรือ คลิกที่ URL นี้ <https://bit.ly/43kHQ1o>

แจ้ง WI การส่งยาที่มีประวัติแพ้ sw.ศิริราช

ขอประชาสัมพันธ์ “กระบวนการปฏิบัติงานสำหรับการส่งยาหรือกลุ่มยาที่ผู้ป่วยมีประวัติแพ้ sw.ศิริราช” และ “ข้อมูลการแพ้ยาข้ามกันในกลุ่มยาที่พบบ่อย” เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันทั้งโรงพยาบาล

สามารถดาวน์โหลดจาก QR CODE หรือโปรแกรม Siriraj Drug List

ตัวอย่างเอกสาร

WI = Work Instructions

จาก คณะอนุกรรมการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

เอกสารอ้างอิง:

หนังสือเวียนคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด โรงพยาบาลศิริราชที่ อว 78.072/E1868/2567

ลงวันที่ 3 เมษายน 2567 เรื่อง ขอแจ้งกระบวนการปฏิบัติงานสำหรับการส่งใช้ยาหรือกลุ่มยา ที่ผู้ป่วยมีประวัติแพ้

การบริหารยา: Human coagulation factor VIII (Adynovate®)

ชื่อยา: Human coagulation factor VIII หรือ rurioctocog alfa pegol

รูปแบบยา: พงยาและตัวทำละลายเพื่อใช้สำหรับฉีดทางหลอดเลือดดำ

ความแรง: 500 IU / 2 mL

ข้อบ่งใช้: ใช้รักษาและป้องกันภาวะเลือดออกในผู้ป่วยอายุ 12 ปีขึ้นไปที่เป็นโรคฮีโมฟีเลีย เอ

การละลายพงยา: ละลายพงยาโดยใช้อุปกรณ์ BAXJECT III ที่มาพร้อมกับผลิตภัณฑ์ โดยมีขั้นตอนการละลายยาดัง QR code

การบริหารยา: บริหารยาผ่านทางหลอดเลือดดำช้า ๆ อย่างน้อย 5 นาที (อัตราเร็วสูงสุด 10 mL/min)

การเก็บรักษา: เก็บในตู้เย็นอุณหภูมิ 2-8 °C และป้องกันจากแสง

ความคงตัวของยาหลังจากละลายพงยา:

ควรใช้ยาทันที แต่หากยังไม่ใช้ยา สามารถเก็บในอุณหภูมิไม่เกิน 30 °C ได้ไม่เกิน 3 ชั่วโมง

ข้อห้ามใช้: เคยแพ้ยานี้หรือส่วนประกอบของยานี้หรือมีประวัติแพ้ยาออกเติคอก แอลฟา แพ้โปรตีนของหนูบ้านหรือหนูแฮมสเตอร์

บัญชียา/การสั่งยา/ราคา: เป็นยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ED) บัญชี จ2 เบิกได้ทุกสิทธิการรักษา/จำกัดรายชื่อแพทย์ ผู้มีสิทธิสั่งยา/ราคายา 5,226 บาทต่อหลอด

BAXJECT III® Device - ADYNOVATE®

www.adynovatepro.com

เอกสารอ้างอิง: Adynovate® [package insert]. Thailand: Takeda; 2020.

High Priority Serious Drug Interaction:

Mercaptopurine (6-MP) VS allopurinol และ febuxostat

ยา mercaptopurine หรือชื่อการค้า Puri-Nethol[®] เป็นยาที่ใช้กดภูมิคุ้มกัน โดยยาจะถูกเปลี่ยนสภาพโดยเอนไซม์ xanthine oxidase จึงต้องหลีกเลี่ยงการใช้ยาร่วมกับยา allopurinol และ febuxostat ที่สามารถยับยั้งเอนไซม์ xanthine oxidase ได้ กรณีที่ใช้ร่วมกันจะทำให้ระดับยา mercaptopurine สูงขึ้น โดยผลทางคลินิกที่เกิดขึ้นเมื่อใช้ร่วมกันคือ เกิดการกดการทำงานของไขกระดูกอย่างรุนแรง (bone marrow suppression)

รายการยา allopurinol และ febuxostat ในโรงพยาบาลศิริราชมีดังนี้

Allopurinol

- Allopurinol 100 mg (Puride[®])
- Allopurinol 300 mg (Xandase[®])
- Allopurinol suspension (10 mg/mL) 60 mL

Febuxostat

- Febuxostat 80 mg (Feburic[®])
- Febuxostat 80 mg (Uxoric[®])

การบริหารจัดการ เมื่อใช้ mercaptopurine ร่วมด้วย

กรณีที่ต้องใช้ร่วมกัน อาจพิจารณาลดขนาดของ mercaptopurine เหลือ $\frac{1}{3}$ หรือ $\frac{1}{4}$ ของขนาดยาเดิม

Contraindication
ห้ามใช้ยาทั้งสองร่วมกัน

สพ. ศิริราช ได้ประกาศให้คู่มือดังกล่าวเป็นคู่มือที่อาจเกิดอันตรกิริยาที่มีผลทางคลินิกรุนแรงในลำดับสูง (High Priority Serious Drug Interaction) โดยหากแพทย์มีการสั่งยาดังกล่าวร่วมกัน ขอให้มีบันทึกยืนยันจากแพทย์ผู้สั่งยาในเวชระเบียนและใบสั่งยา เพื่อติดตามและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. หนังสือเวียนฝ่ายเภสัชกรรม คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลที่ อว. 78.072/เอก553/2566 ลว. 10 ก.พ. 2566. เรื่อง ประกาศคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เรื่อง คู่มือที่อาจเกิดอันตรกิริยาที่มีผลทางคลินิกรุนแรงในลำดับสูง (High Priority Serious Drug Interaction)
2. Merative™ Micromedex® Drug Interaction Checking (electronic version). Merative, Ann Arbor, Michigan, USA. Available at: <https://www.micromedexsolutions.com/> (cited: 2024 May 7).

พืษวิทยา: Polyethylene glycol - electrolyte solution (PEG-ES)

Polyethylene glycol - electrolyte solution (PEG-ES) เป็น PEG ที่อยู่ในสารละลาย electrolyte ที่สมดุล ใช้ในวัตถุประสงค์เพื่อทำความสะอาดทางเดินอาหารให้ปราศจากกากอาหารก่อนการตรวจหรือทำหัตถการในทางเดินอาหาร ในปัจจุบันมี PEG-ES ในรูปแบบยาเตรียมจาก 2 แหล่งคือโรงพยาบาลศิริราชผลิตภัณฑ์ (Colon Prep) และจากบริษัทยา (Niflec[®]) โดยมีสูตรที่ใกล้เคียงกัน กลไกการออกฤทธิ์ของ PEG-ES คือ เป็น osmotic laxative ทำให้เกิดการถ่ายเป็นน้ำ (watery diarrhea) จนกากอาหารทั้งหมดถูกงจัดออกจากทางเดินอาหาร สำหรับเกลือแร่ที่อยู่ในสูตรตำรับก็เพื่อช่วยให้ไม่เกิดภาวะเสียดุลของน้ำและเกลือแร่ขณะที่มีการถ่ายออกมาเป็นจำนวนมาก ในทางพืษวิทยา PEG-ES ถูกนำมาใช้เพื่องจัดยาหรือสารบางอย่างที่ร่างกายได้รับเข้าไปโดยใช้กลไกเดียวกัน ยาที่สามารถใช้ PEG-ES ในการงจัดออกได้ เช่น ยาเม็ดธาตุเหล็ก ยารักษาโรคที่เป็นรูปแบบออกฤทธิ์เป็น ยาเสพติดแบบผงที่บรรจุในถุงยางอนามัยแล้วกลืนเข้าไปในร่างกาย (body packer)

ตารางเปรียบเทียบสูตร Colon Prep และ Niflec[®]

	Colon Prep 1 ซอง (52 กรัม)	Niflec [®] 1 ซอง (137.155 กรัม)
ส่วนประกอบในตำรับ	PEG 4000 = 86.25% Sodium chloride = 2.10% Potassium chloride = 1.07% Sodium bicarbonate = 2.42% Sodium sulfate (anhydrous) = 8.17% Flavor ingredients	PEG 4000 = 86.03% Sodium chloride = 2.14% Potassium chloride = 1.08% Sodium bicarbonate = 2.46% Sodium sulfate (anhydrous) = 8.29%
วิธีการผสม	ยา 1 ซองละลายน้ำสะอาด 750 mL	ยา 1 ซองละลายน้ำสะอาด 2000 mL
วิธีการบริหารใน whole bowel irrigation	ค่อย ๆ บริหาร PEG-ES โดยการจิบหรือให้ผ่านสาย NG จนสิ่งจับถ่ายทางทวารหนักมีลักษณะใสหรือให้ไปแล้วทั้งหมด 10-15 L อัตราเร็วในการบริหาร PEG-ES ในผู้ใหญ่ คือ ไม่เกิน 1-2 L/hr และในเด็ก คือ 500 mL/hr หรือ 35 mL/kg/hr	
ข้อควรระวัง	คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง แน่นท้อง อ่อนเพลีย	
ราคาขาย	50 บาท/ซอง	409 บาท/ซอง

เอกสารอ้างอิง:

- MIMS. Niflec[®] [online]. c2024 [cited 2024 Apr 22]. Available from: <https://www.mims.com/thailand/drug/info/niflec>
- MedlinePlus. Polyethylene glycol-electrolyte solution (PEG-ES) [online]. c2024 [cited 2024 Apr 22]. Available from: <https://medlineplus.gov/druginfo/meds/a601097.html>
- เภสัชตำรับศิริราช 2537. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.; ม.ป.พ.].

We'd love to hear your feedback

สอบถามข้อมูลยาและพิษวิทยา

โทร 9-7007

สอบถาม Medication Reconciliation (MR) โทร 9-6964

สอบถามเรื่องแพ้ยา และประวัติการแพ้ยา โทร 9-9555